

Generell vurderingsveiledning i kjemi 3KJ – elever og privatister

Informasjon om vurdering er omtalt på side 2 i eksamensoppgaven:

Veiledning om vurderingen:	<p>Alle svar bør være så fullstendige at resonnementet kommer tydelig fram, og at du får vist din kompetanse i kjemi. Reaksjonslikninger vil ofte være klargjørende når prinsipper skal forklares, og de skal alltid være med som grunnlag for beregninger.</p> <p>Det lønner seg å lese gjennom hele oppgavesettet før du begynner å skrive ned svar. En oppgave kan være gitt slik at du selv må anta fysiske størrelser. Det du da antar, bør være realistisk.</p> <p>Oppgavesettet består av fire oppgaver. I oppgave 4 skal du besvare bare det ene av de to oppgitte alternativene.</p> <p>I utgangspunktet teller oppgavene likt, men det er helhetsinntrykket av besvarelsen sett i forhold til graden av måloppnåelse som er avgjørende når karakteren blir satt.</p>
-----------------------------------	--

Læreplanen er styrende

Læreplanen er styrende for innholdet i eksamensoppgavene. Oppgavesettet skal favne over flere mål i planen, inkludert fellesmål. Eksaminandens besvarelse vil fortelle i hvilken grad disse målene er nådd. Vi kaller det «graden av måloppnåelse».

Eksaminandens helhetlige kompetanse

Eksaminanden skal ha muligheter til å dokumentere helhetlig kompetanse ved å vise at de kan knytte sammen teori og praksis, og anvende kunnskaper bl.a. i problemstillinger som har et preg av virkelighetsnærhet. Eksaminanden må da bruke egne kunnskaper og gitt informasjon for selv å ta stilling til hvilke formler som bør skrives og hvilke utregninger som må gjøres.

Kunnskaper på ulike nivå

Målet med undervisningen er at elevene både skal erverve seg faktakunnskaper og kunne bruke disse til noe, som til å løse et problem, fastslå en sammenheng eller gjøre en vurdering. Det er altså snakk om kunnskap på ulike nivå:

Nivå 1: Reprodusere og gjenkjenne

Nivå 2: Forstå og anvende

Nivå 3: Vurdere og sette sammen

Eksamensoppgavene vil inneholde elementer fra alle nivå, slik at alle har muligheter til å vise sin kompetanse. For å få en karakter over middels, må besvarelsen vise kunnskaper på nivå 3.

Vekting og valgfrihet under eksamen

Det er i utgangspunktet angitt hvor stor vekt hver oppgave har i hele oppgavesettet. Det kan indikere omtrent hvor mye tid som bør avsettes til hver oppgave. Det er imidlertid helhetsinntrykket av besvarelsen som avgjør den endelige karakteren.

En av oppgavene vil som regel ha to valgfrie problemstillinger. En slik valgfrihet gjelder bare der det er angitt, og eleven kan ikke «velge bort» andre oppgaver uten at dette får konsekvenser for karakteren.

Til eksaminanden under eksamen

Les igjennom hele oppgavesettet først. Finn så ut hva du kan bra eller mindre bra, og hvor mye tid du vil avsette til de forskjellige delene. Når du skriver ned svar, fatt deg i korthet. Ikke svar på andre ting enn dem det spørres etter. Alle svar bør være så fullstendige at resonnementet kommer tydelig fram, og slik at du får vist din kompetanse i kjemi. Reaksjonslikninger vil ofte være klargjørende når prinsipper skal forklares, og de skal alltid være med som grunnlag for beregninger.

Forhåpentligvis har du gjort deg godt kjent med heftet *Tabeller og formler i kjemi* som du får ha med seg til eksamen, for der er det mulig å finne nyttig informasjon ved å tolke innholdet i tabellene.

Oppgaver med åpne problemstillinger kan synes uklare og ha flere løsninger. Da er det mulig å være kreativ. Du kan kanskje antyde flere mulige løsninger eller gjøre avgrensninger, men husk å begrunne de valgene du gjør.

Det er ikke nødvendig å besvare alle spørsmål like grundig for å få en karakter over middels. Det er helhetsvurderingen som er avgjørende.

Generell vurderingsveiledning i kjemi 3KJ – elever og privatister

Til sensor når karakteren settes

Først grovplasseres besvarelsen etter grad av måloppnåelse, i henhold til karakterforskriftenes karakterskala:

Over middels (karakter 6 og 5)

Middels (karakter 4 og 3)

Under middels (karakter 2 og 1)

Etter grovplasseringen gjøres det en helhetsvurdering av besvarelsen. Denne vurderingen skal være positivt vinklet og legge mer vekt på hva eleven har prestert enn på eventuelle mangler og feil. Det kan ikke kreves høyere grad av kompetanse enn læreplanens mål og hovedmomenter tilsier. Særlig i åpne oppgaver må det tas hensyn til at eksaminandens premisser er annerledes enn sensors.

Når eksaminander viser spesiell originalitet, modenhet eller kunnskapsrikhet i noen deler av besvarelsen, skal dette kunne veie opp for mindre feil og mangler i andre deler, slik at resultatet likevel kan bli en toppkarakter.

Til sensor om oppsummeringsnotat

Eksaminandene har anledning til å ta med 20 sider egenprodusert oppsummeringsnotat til eksamen som en prøveordning, se rundskriv LS-34-2003. Sensorene bes vurdere besvarelsene uavhengig av om eksaminandene har brukt oppsummeringsnotat eller ikke.